

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 grudnia 2018 r. Sąd Rejonowy w Koszalinie, w sprawie V GC 390/17, uwzględnił częściowo powództwo o zapłatę zasądając na rzecz powódki kwotę 1972,37 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 18.12.2016 r., o czym orzekł w punkcie I. wyroku, oddalił powództwo w pozostałym zakresie, o czym orzekł w punkcie II. wyroku, natomiast w punkcie III. wyroku orzeczono o kosztach procesu. Przedmiotem sporu było żądanie zapłaty odszkodowania, stanowiącego równowartość czynszu najmu pojazdu zastępczego po kolizji, za którą odpowiedzialność ponosiła osoba ubezpieczona w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Pomimo złożenia w prawem określonym terminie wniosku o sporządzenie uzasadnienia, nie zostało sporządzone uzasadnienie wyroku, a przeszkoda w jego opracowaniu ma charakter trwały.

Apelację od wyroku wywiodła pozwana w części, tj. ponad kwotę 336,72 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 18.12.2016 r. oraz co do kosztów procesu. Wyrokowi zarzuciła naruszenie art. 361 § 1 i 2 k.c. przez uznanie, że powódce należy się kwota zasądzona wyrokiem, podczas gdy łączne odszkodowanie powinno wynosić kwotę 866,35 zł; art. 233 § 1 k.p.c. przez błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu, że uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego jest dłuższy niż to wynika z opinii biegłego oraz że stawka winna być inna niż kwota 129,50 zł netto; art. 278 § 1 k.p.c. przez pominięcie opinii biegłego. Pozwana wniosła o zmianę wyroku przez oddalenie powództwa w zaskarżonej części.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji, wskazując, że wyrok jest trafny, gdyż zasądza należność za cały okres najmu wg stawki z górnej granicy przedziału wskazanego przez biegłego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja pozwanego zasługiwała na uwzględnienie o tyle, że doprowadziła do uchylenia wyroku w części objętej zaskarżeniem.

Stosownie do treści art. 386 § 4 k.p.c. sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy.

W przedmiotowej sprawie nie sporządzono uzasadniania zaskarżonego wyroku, a przeszkoda uniemożliwiająca sporządzenie pisemnych motywów rozstrzygnięcia ma charakter nieusuwalnej. Powyższa sytuacja powoduje, iż ocena zarzutów apelacyjnych wymyka się spod kontroli sądu odwoławczego. Nie jest bowiem możliwa ocena prawidłowości ustaleń faktycznych i wywiedzionych na ich podstawie wniosków prawnych, skoro nie zostały one w ogóle przedstawione. Powyższe uniemożliwia sądowi odwoławczemu przeprowadzenie kontroli instancyjnej rozstrzygnięcia, nie sposób bowiem odnieść się merytorycznie do zarzutów zgłoszonych przez strony, jeśli nie wiadomo, jakie ustalenia faktyczne legły u podstaw wydanego orzeczenia i jakie było rozumowanie Sądu I instancji jeśli idzie o czas uzasadnionego najmu i stawki, jakie winny być stosowane przy jego rozliczeniu.

Wprawdzie zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2000r. (III CZP 38/99), nieusuwalny brak uzasadnienia wyroku nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy na skutek apelacji wniesionej od tego wyroku, niemniej jednak, prawo do uzyskania wyroku i otrzymania jego uzasadnienia stanowi istotny element prawa do sądu wyrażonego w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Sąd Okręgowy miał również na uwadze fakt, że chociaż w myśl art. 382 k.p.c. postępowanie apelacyjne ma charakter merytoryczny i w tym znaczeniu jest przedłużeniem postępowania przeprowadzonego przed sądem pierwszej instancji, jednakże z pola widzenia nie może schodzić wymóg zachowania instancyjności, o której stanowi art. 176 ust. 1 Konstytucji RP. Oznacza to, że sąd drugiej instancji nie może zastępować własnym orzeczeniem orzeczenia sądu pierwszej instancji, gdyż mogłoby to doprowadzać do sytuacji, w których sąd odwoławczy orzekałby jako jedna i ostateczna instancja. (porównaj: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2007r., III UK 20/07). Taka sytuacja zachodziłaby w niniejszej sprawie, jako że Sąd Okręgowy musiałby na podstawie dowodów przeprowadzonych przed Sądem Rejonowym po raz pierwszy ustalać, jaki był zasadny okres najmu pojazdu zastępczego i jaka stawka tego najmu może być w realiach sprawy uznana za ekonomicznie uzasadnioną.

Na przeszkodzie rozpoznaniu sprawy stoi także lakoniczność złożonej opinii biegłego, jak i fakt, że strona powodowa złożyła do tej opinii zarzuty, do których biegły się nie ustosunkował (gdyż Sąd I instancji go do tego nie zobowiązał).

Mając na uwadze powyższe, a ponadto wobec uniemożliwienia sądowi odwoławczemu przeprowadzenia kontroli instancyjnej rozstrzygnięcia spełniona została przesłanka uchylecia wyroku na podstawie art. 386 § 4 k.p.c.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy zleci sporządzenie uzupełniającej opinii biegłego w zakresie wskazanym w piśmie powoda z 12 grudnia 2017 r., wyjaśni, dlaczego biegły do czasu naprawy dodaje 2 dni (na co te dwa dni są przeznaczone) i rozważy wartość dowodową harmonogramu naprawy (k. 18). Następnie Sąd dokona ustaleń faktycznych stosownie do zgromadzonego materiału dowodowego i uzasadnionych wniosków stron oraz wyprowadzi adekwatną ocenę prawną. W dalszej kolejności, o ile będzie to konieczne na gruncie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, da pisemny wyraz motywom, które doprowadziły go do rozstrzygnięcia.

Orzeczenie o kosztach przedmiotowego postępowania apelacyjnego zostanie wydane przez sąd pierwszej instancji (art. 108 § 2 k.p.c.).

Jarosław Łazarski Agnieszka Kądziołka Aleksandra Wójcik-Wojnowska

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)